

De la “identitat nacional” als indults

Dg, 4/07/2021 per Jordi Llisterri...

[Laeto animo](#)

Ja em perdonaran que em posi en política. Però és que la portada d'aquest diumenge de l'ABC m'ha superat. Els dies després de la nota dels bisbes catalans sobre “les mesures de gràcia” i el posterior suport oral, que no escrit, de la Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola va tornar a obrir la caixa dels trons. La setmana passada en els digitals de la caverna i totes les capçaleres espanyoles d'Espanya s'hi van poder llegir tot tipus d'improperis contra els bisbes.

A algú li pot sorprendre aquest aquellarre dels sectors teòricament afins a l'església. Però una vegada més es demostra que primer són espanyols i de dretes, i catòlics només si s'escau. Certament ,no és cap pecat ser espanyol i/o de dretes, però acostumen a ser els qui en el seu imaginari sí que és un pecat ser independentista o sobiranista i/o d'esquerres. Mostra d'aquest ordre de prioritats és que una de les amenaces més repetides aquests dies és que si no rectifiquen i els bisbes en ple juramenten fidelitat eterna al Tribunal Supremo i al Tribunal de Cuentas, no tornaran a posar la creueta de la renda. I encara hi ha qui pensa que el problema són “los del lacito”.

El cas és que ho han tornat a fer. I si no en van tenir prou la setmana passada, aquest cap de setmana fins i tot ha estat tema de portada a l'ABC i La Razón. L'ABC amb la foto del cardenal **Joan Josep Omella** acusant-lo de [doblegar-se](#) davant dels secessionistes, amb una foto que connota que amb això tapa la boca a la veritable església espanyola. I La Razón on [destaquen](#) que el president del PP no s'identifica amb aquesta església.

Res de nou. En altres polèmiques quan l'església no ha dit el que els agrada a aquests sectors han fet el mateix. L'expresident **Aznar** fa poc parlava d'apuntar, però no oblideu que en el seu moment ja va disparar. El 2002 va crear una situació de tensió amb els bisbes espanyols que no es recordava des del cas **Añoveros**, quan el 1971 Franco va voler expulsar el bisbe de Bilbao per reclamar drets i

llibertats pels bascos en una homilia. Recordem que el 2002 Govern d'Aznar va arribar a cridar a consultes al nunci **Monteiro** per una pastoral dels bisbes bascos que considerava tova amb el nacionalisme. I que tot allò va portar al famós document de la Conferència Episcopal Espanyola sobre la unitat d'Espanya com a bé moral que ara enyoren des de l'ABC i *La Razón*. I que el 2015 va tornar a ser motiu de [polèmica](#) entre els bisbes catalans i espanyols.

Quina és ara diferència? Que en la diana hi ha el cardenal Omella. Que quan va arribar a Barcelona a finals del 2015 molts van aplaudir amb les orelles perquè no era català i posaria ordre a la desviada l'Església catalana nacionalista. El que passa és que Omella, cardenal des de 2017 i president de la Conferència Episcopal Espanyola des de 2020, no pot dir una cosa a Barcelona, una altra Madrid i una tercera a Roma.

Si fem un repàs a les notes conjuntes dels bisbes catalans veurem que si que hi hagut matisos des de l'arribada d'Omella. Amb el cardenal **Lluís Martínez Sistach** com arquebisbe de Barcelona, i amb episcopat català que fa dècades que no té una majoria sobiranista, les notes sobre l'actualitat política i social dels primers anys del procés recollien reiteradament conceptes com "identitat" o "realitat nacional" de Catalunya, "drets dels pobles", i "legitimitat moral de totes les opcions polítiques". Per exemple, és el cas de la [nota](#) abans de les eleccions catalanes de 2012 (les que van portar al 9N del que també van [parlar-ne](#)) o del [2015](#) (les presentades com plebiscitàries). Es recollia pràcticament de forma literal el que van consensuar els bisbes catalans en el document "*Al servei de nostre poble*" de 2011, que [avalava](#) de manera matisada "*Arrels Cristianes de Catalunya*" de 1985. Això s'ha anat reiterant en altres moments com molt bé recollia una [síntesi](#) feta per la **Laura Mor** el 2017.

Ja amb Omella a Barcelona, aquests conceptes es van mantenir. Per exemple, en la [nota](#) del maig del 2017, quan s'escalfaven els preparatius per l'1-O. Com també es mantenia que "convé que siguin escoltades les legítimes aspiracions del poble català"

Però el 20 de setembre ja hi ha un gir. Per primera vegada una [nota](#) de la Tarraconsense obvia les referències a la "realitat nacional" posant l'accent en "el bé comú", "el diàleg" o la "no confrontació" que marcarà totes les notes a partir del 155. És la línia que [esbossa](#) Omella en la missa de la Mercè. Allà ja no torna a parlar "unitat" com havia fet al funeral pels atemptats de Barcelona i que va ser interpretat com massa proper a l'argumentari constitucionalista, a més del famós conflicte amb el president **Puigdemont**.

Només en la nota del febrer de 2018 torna a aparèixer "la dignitat dels pobles", però fins avui ja no hi haurà més referències al tema nacional ni a aspiracions legítimes del poble català. El que si s'ha mantingut és el reconeixement a "la legitimitat de totes les opcions polítiques".

En canvi, el febrer de 2018 ja apareix en la nota dels bisbes la [preocupació](#) pels presos independentistes, en aquell moment encara preventiva. Això es manté reiteradament fins avui. Per exemple, l'estiu de 2018 "[celebrant](#)" l'arribada del presos a Catalunya com "una mesura legal i humanitària".

El mateix dia la sentència del procés, la tardor de 2019, sense criticar-la, els bisbes catalans també [introdueixen](#) un element que repetiran en altres notes, que el

conflicte “necessita alguna cosa més que l’aplicació de la llei”. I el mateix que han dit ara, que aposten per “la via de la misericòrdia per tal de desactivar la tensió acumulada”.

Tot això ens porta a la [nota](#) en la que els bisbes catalans recolzen les mesures de gràcies uns dies abans dels indults. Res que no haguessin dit abans i que va en la línia del discurs que han transmès altres bisbes catalans en la sèrie [d’entrevistes](#) que estem fent a Catalunya Religió.

Resumint. S’aposta per les “mesures de gràcia”, “el diàleg”, “la concòrdia” i “el bé comú”. Es demanen “mesures de gràcia” però sense qüestionar ni una coma de la resposta de l’Estat al conflicte. Es baixa el to en la “legitimitat moral de totes les opcions polítiques”. I s’abandona la “realitat nacional”, “els drets dels pobles” i “les aspiracions legítimes del poble català”. I el resultat és que els de sempre continuen fuetejant els bisbes com si haguessin donat suport a la independència de Catalunya. Doncs ja està tot vist.